

عنوان مقاله:

ارزیابی پایداری عملکرد دانه ژنوتیپ های گندم دوروم با استفاده از روش های پارامتری و ناپارامتری

محل انتشار:

مجله پژوهش های ژنتیک گیاهی، دوره 8، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

رحمت الله کریمی زاده - Dryland Agricultural Research Institute, Kohgiluyeh and Boyerahmad Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Gachsaran, Iran

طهماسب حسین پور - Lorestan Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Khorramabad, Iran
Associate Professor, Department of Agronomy and Plant Breeding, Rasht Branch, Islamic Azad

پیمان شریفی - Department of Agronomy and Plant Breeding, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran

جبار آلت جعفری - Golestan Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Gonbad, Iran

کمال شهبازی - Ardabil Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Moghan, Iran

کاوس کشاورزی - Kohgiluyeh and Boyerahmad Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Yasouj, Iran

خلاصه مقاله:

گندم دوروم (L. Triticum turgidum.) مانند بیشتر گیاهان زراعی دیگر، تحت تاثیر تنش های مختلفی قرار می گیرد؛ بنابراین، ارقامی که علاوه بر توانایی تولید عملکرد بالاتر، بتوانند پتانسیل عملکرد خود را در سال ها و مکان های مختلف حفظ کنند، ارقام برتر به شمار می آیند. به منظور دست یابی به ژنوتیپ های پرمحصول و پایدار گندم دوروم، ۱۶ لاین همراه با دو رقم شاهد دهدشت و سیمره در چهار منطقه گچساران، گنبد، خرم آباد و مغان به صورت طرح بلوک های کامل تصادفی در چهار تکرار طی سه سال زراعی (۱۳۹۲-۹۵) مورد ارزیابی قرار گرفتند. تجزیه مرکب داده ها اثر معنی دار ژنوتیپ، محیط و برهمکنش ژنوتیپ × محیط را نشان داد. ژنوتیپ ۶ و ژنوتیپ ۱۸ به ترتیب بیشترین و کمترین میزان عملکرد دانه را داشتند. بر پایه روش های پارامتری، ژنوتیپ های ۳، ۵، ۱۵ و ۱۳ و بر پایه روش های ناپارامتری، ژنوتیپ های ۱، ۳، ۴، ۵، ۱۵ و ۳، پایدارترین ژنوتیپ ها بودند. بر پایه مجموع رتبه ی کنگ، ژنوتیپ های ۱۵، ۵، ۶ و ۱ پایدارتر از ژنوتیپ های دیگر بودند. از شاخص انتخاب ژنوتیپ ایده آل (SIIG) برای ادغام تمام شاخص ها در یک شاخص استفاده شد که بر پایه آن، ژنوتیپ های ۵ و ۱۵ داشتن بیشترین میزان شاخص SIIG و عملکرد دانه، ژنوتیپ های برتر بودند. بر پایه تمام شاخص ها، ژنوتیپ های ۵ و ۱۵ پایدارترین ژنوتیپ ها از نظر عملکرد دانه بود و می توانند در پروسه های معرفی رقم به کار گرفته شود.

کلمات کلیدی:

,Genotype by environment interaction, Combined analysis of variance, Rank, Adaptability, SIIG index
برهمکنش ژنوتیپ × محیط، تجزیه مرکب، رتبه، سازگاری، شاخص SIIG

